

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 2555-01-21 אל-ספאם (ע"ר) ואח' נ' המרכז לגיוס כספים בע"מ ואח'

1

מספר בקשה: 15

לפני כבוד השופטת רחל ערקובי

מבקשים
1. טל קונסטנטין לדרמן
2. אל-ספאם (ע"ר)
ע"י ב"כ עו"ד אפלבאם

נגד

משיבים
1. המרכז לגיוס כספים בע"מ
2. חנה סודרי
ע"י ב"כ עו"ד וינרוט

2

החלטה

3

4

1. עסקינן בתובענה ייצוגית שהוגשה נגד המשיבות בגין הפרות נטענות של הוראות סעיף 30א לחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב – 1982 בדרך של משלוח הודעות ספאם (דואר זבל).

8

2. במהלך דיון שהתקיים ביום 4.11.24, העליתי בפני הצדדים את שאלת הסמכות העניינית, והצדדים הגישו טיעונים ביחס לכך.

11

3. מכאן החלטתי.

12

13

14

טענות המשיבים:

15

1. המשיבים טוענים להיעדר סמכות עניינית הן מהטעם שלא מדובר במקרה המתאים להתדיין כתובענה ייצוגית והן נוכח ערכה הכלכלי הנמוך של התובענה הראוי להתברר בבית משפט השלום.

18

19

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 2555-01-21 אל-ספאם (ע"ר) ואח' נ' המרכז לגיוס כספים בע"מ ואח'

- 1 2. טענתם מתבססת על פסיקת ביהמ"ש בה נקבע כי בקשה לאישור תובענה ייצוגית שאינה
2 מבססת כראוי את גובה סכום התובענה ומפריזה במספר שעולה על גובה סמכות בימ"ש
3 השלום, תועבר לדיון בבימ"ש השלום.
4
- 5 3. עוד נטען כי בניגוד להליכים אזרחיים רגילים, טענה לעניין הסמכות העניינית בבקשה
6 לאישור ת"צ לא נבחנת לפי האמור בכתב התביעה.
7
- 8 4. נקבעו מבחנים לצורך הקביעה אם יש מקום להעברת הדיון לבימ"ש השלום:
9 - בקשות שמוגשות לבימ"ש מחוזי שעל פניו מצויות בסמכות השלום ואין קושי אף
10 שבימ"ש יעורר את שאלת הסמכות מיוזמתו.
11 - מקרה בו המבקש לא פירט באופן ראוי את העובדות שמקנות סמכות למחוזי או לא
12 הניח תשתית ראויה שיש בה כדי להסביר מדוע אין ביכולתו לפרט את העובדות
13 במלואן, זאת בניגוד לחובתו להניח תשתית ולפרט את "הסכום או השווי המשוערים
14 של תביעותיהם של כל הנמנים עם הקבוצה והאופן שבו חושב או הוערך סכום
15 התביעה", וכי "ככל שסבור המבקש כי לא ניתן לשער את הסכום או השווי המשוערים
16 כאמור- יפרט הוא את הסיבה לכך" (תקנה 2(א) לתקנות). אי מתן פירוט ראוי עשוי
17 להוביל לקבלת הטענה להעברת הדיון לשלום ובמקרים קיצוניים אף למחיקה על הסף.
18
- 19 5. בבקשת האישור המבקשים טענו באופן סתמי בסעיפים 74-79 כי סכום התובענה עולה על
20 סך של 2.5 מיליון ₪. אין סכום מדויק וכן לא פירוט רציני המגובה באסמכתאות. נטען כי
21 הסכום מורכב מפיצוי של 100 ₪ בגין שליחת ההודעה ללא הסכמה וכן מסך נוסף של 50 ₪
22 בגין היעדר המילה פרסומת. אין היגיון בפסיקת שני סכומי פיצוי בגין שליחת אותה הודעה.
23 סכום זה הכפילו המבקשים בעשרות אלפי עמותות רק משום שיש עשרות אלפי עמותות
24 בישראל, שכן יצאו מנקודת הנחה חסרת בסיס כי המשיבות פנו לכלל העמותות הללו.
25
- 26 6. המשיבה מצידה הבהירה כי היא לא פונה לכלל העמותות וכי תנאי בסיסי לצורך התקשרות
27 עם עמותה הוא מחזור כספי של לפחות 500 אש"ח ואישור לפי סעיף 46 לפק' מס הכנסה.
28
- 29 7. ההליכים שהביאו המבקשים לביסוס טענותיהם הסתיימו כולם בסכומים נמוכים
30 משמעותית מ-2.5 מיליון ₪, כשהסכום הגבוה ביותר שנפסק עומד על הסך של כ-1.5 מיליון
31 ₪.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 2555-01-21 אל-ספאם (ע"ר) ואח' נ' המרכז לגיוס כספים בע"מ ואח'

1

2

3

טענות המבקשים:

4 8. מתנגדים לטענות המשיבות אך מותירים זאת לשיקול דעת בית המשפט מאחר ונתוני
5 הדיוור המלאים אינם בפניהם ובפני ביהמ"ש.

6

7 9. עוד טוענים המבקשים כי לשיהוי בהעלאת הטענות להיעדר סמכות עניינית, הימנעות
8 מחשיפת נתוני הדיוור המלאים הרלוונטיים לתקופת התובענה.

9

10 10. המשיבות לא תמכו את הטענה כי מדובר בטעות נקודתית מכוחה נשלחה הפרסומות 186-
11 נמענים בלבד.

12

13 11. המשיבות לא הציגו ולו הסכמה בודדת מאחת הנמענות.

14

15 12. המשיבות הודו בהפרות חוק שדי בהן כדי לאשר את התובענה כייצוגית - בתקופה של כחצי
16 שנה שלחו כ-10 הודעות ללא המילה פרסומת לכ-6000 נמענים.

17

18 13. בניגוד לטענת המשיבות ביחס לתנאי של מחזור של לפחות 500 אש"ח, המבקשת היא
19 עמותה שאין לה מחזור ברף הנטען והיא קיבלה הודעות פרסומיות מפרות. לא זו אף זו,
20 אלא גם אם תתקבל טענה זו, אזי שעיון באתר "גייידסטאר" מראה כי בין השנה 2010 (בה
21 החלו המשיבות לפעול) לבין שנת 2021 (השנה בה הוגשה בקשת האישור), מספר העמותות
22 בישראל שהמחזור השנתי שלהן עומד ברף הוא: 10,204 עמותות.

23

24 14. לפי ההלכה של העליון שלא שונתה, מבחן הסמכות העניינית נשען על מבחן הסעד, אף
25 בהליך ייצוגי.

26

27 15. סכום התביעה כאן נשען על תקופה של 7 שנים שקדמו להגשת הבקשה (84 חודשים), לפי
28 37,909 עמותות, בנזק מוערך של 150 ₪, על בסיס לפחות הודעה מפרה אחת שקיבלה כל
29 עמותה. מדובר על שווי תובענה של מעל ל-2.5 מיליון ₪, גם אם הנזק יעמוד על סך של 100
30 ₪ להודעה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 2555-01-21 אל-ספאם (ע"ר) ואח' נ' המרכז לגיוס כספים בע"מ ואח'

16. גם אם נקבל את טענת המשיבות ל-2 הודעות בחודש לפי גובה נזק של 150 ₪ או 100 ₪ או אף 2 ₪, עדיין שווי התביעה חוצה את גבול סמכותו של בית משפט שלום.

17. עוד טוענים המבקשים כי על פי ההלכה, הכרעה בעניין חישוב וכימות סכום הנזק הקבוצתי אינה נדרשת בשלב הבקשה לאישור התובענה הייצוגית אלא רק לאחריה ככל ותאושר.

דיון והכרעה:

18. לאחר שעיינתי בטענות הצדדים, מצאתי – לא בלי התלבטות, כי אין מקום בשלב זה להעביר את הדיון לבית משפט השלום.

19. סעיף 79(א) לחוק בתי המשפט (נוסח משולב), תשמ"ד-1984 קובע כי הסמכות העניינית נקבעת במועד הגשת התובענה ולפי שוויו הכספים של הסעד המבוקש או סכום התביעה, דהיינו, הסמכות העניינית נקבעת לפי מבחן הסעד. בסעיף 5(ב) לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 נקבע כי "בקשה לאישור תוגש לבית המשפט אשר לו הסמכות העניינית והמקומית לדון בתובענה הייצוגית אם תאושר, ולעניין הסמכות העניינית, יראו את סכום התביעה או שווי נושאה כסכום או כשווי המצטבר של תביעותיהם של כל הנמנים עם הקבוצה שבשמה מוגשת הבקשה לאישור".

20. לצורך קביעת הסמכות העניינית, נדרש בעל דין מכוח תקנה 11 לתקנות סדר הדין האזרחי לפרט בכתב התביעה את "העובדות המקנות סמכות לבית המשפט". בהליך ייצוגי אשר כאמור לעיל, הסמכות העניינית נקבעת על פי הסכום המצטבר של תביעות כלל חברי הקבוצה, יש לתת פירוט ביתר, בין היתר, את הסכום או השווי המשוערים של התביעות של כל הנמנים עם הקבוצה והאופן בו חושב או הוערך סכום התביעה, תוך שההליך מצריך גמישות בשל פערי המידע שבין התובע הייצוגי לנתבע הייצוגי. יחד עם זאת, ולמרות פערים אלו, התובע הייצוגי אינו פטור מכל חובה, והציפייה של בית המשפט היא כי קודם להגשת הבקשה לאישור, המבקש יערוך בדיקה הולמת ויסודית ככל הניתן, כדי לברר את הנזק הכולל לקבוצה, באופן שיאפשר הגשת הבקשה לאישור לערכאה המוסמכת, תוך פירוט, תחשיב והסבר מספקים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 2555-01-21 אל-ספאם (ע"ר) ואח' נ' המרכז לגיוס כספים בע"מ ואח'

- 1 למעשה, בשלב זה, עלי לקבוע באם הנזק הוערך ביתר בוודאות, או שמא ישנה היתכנות כי
2 אכן הנזק הלכאורי של הקבוצה המיוצגת מגיע לכדי גובה סמכותו העניינית של בית משפט
3 זה. כלומר, האם מדובר במקרה של הערכת יתר מתוך אינטרס לגיטימי לטובת חברי
4 הקבוצה ומתוך פערי ידע ברורים בין הצדדים, או שמא הערכת יתר בחוסר תום לב ובמטרה
5 לייצר הרתעה כלפי המשיבות מניהול הליך בבית משפט מחוזי אל מול ניהול הליך בבית
6 משפט שלום.
7
- 8 22. כאשר יש חשש להערכת יתר של התביעה, אזי הנטייה היא להעביר את הדיון לבית המשפט
9 לו הסמכות העניינית לדון בו. עניין מאפה ניר מבסס למעשה מגמה זו שכן נקבע בו כי " [...]
10 כאשר בקשה לאישור ניהול תובענה כייצוגית מצויה בעליל בסמכות בית משפט השלום,
11 עומדת הסמכות לבית המשפט המחוזי להורות על העברת הדיון מכוח סעיף 79(א) לחוק
12 בתי המשפט (נוסח משולב), תשמ"ד-1984, וזאת בין אם לפי בקשה של התביעה, ובין אם
13 מיוזמתו. כך, גם אם במסגרת בקשת האישור נקבו מגישיה בסכום תביעה כולל העולה
14 על גבול הסמכות, וזאת בהינתן שהסמכות העניינית לדון בתובענה הייצוגית נקבעת לפי
15 "[ה]סכום או [ה]שווי המצטבר של תביעותיהם של כל הנמנים עם הקבוצה שבשמה
16 מוגשת הבקשה לאישור" (סעיף 5(ב)(1) חוק תובענות ייצוגיות), ולא באופן בלעדי על סמך
17 ההערכה שמספקים לעניין זה מגישי בקשת האישור – הערכה שבמקרים לא מעטים היא
18 מופרזת, ולעיתים, אף למעלה מכך" [ראו רע"א 8156/22 מאפה ניר נ' העמותה למען עתיד
19 טבעוני (פורסם, 5.11.23)].
20
- 21 23. אלא, שבענייננו, ישנם מספר שיקולים בגינם הגעתי למסקנה כי בשלב זה, אין מקום
22 להעביר את הדיון לבית משפט שלום.
23
- 24 24. ראשית, העובדה כי לא מדובר במקרה של היעדר פירוט, הסבר או תחשיב. הנזק בענייננו
25 הוערך וניתן פירוט כיצד הגישו המבקשים לסכום הנטען, אלא שנשאלת השאלה, האם
26 הנזק הוערך ביתר – בין אם בגין פערי מידע בין הצדדים ובין אם בחוסר תום לב בניסיון
27 ליצור יתרון או לחץ לא הוגן על המשיבים בגין הצורך להתגונן מפני תביעה בסכום גבוה
28 בסמכותו של בימ"ש מחוזי לבין התגוננות מפני תביעה בסכום המצוי בסמכותו של בימ"ש
29 שלום – באופן המצדיק העברת הדיון לבית משפט שלום.
30

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 2555-01-21 אל-ספאם (ע"ר) ואח' נ' המרכז לגיוס כספים בע"מ ואח'

1 שאלה זו לטעמי מקומה להתברר במסגרת הדיון בבקשה לאישור, כאשר בין השיקולים
2 שעומדים לפני ביהמ"ש: האינטרס הקיים למבקש בהליך ייצוגי להעריך ביתר את סכום
3 הנזק לחברי הקבוצה [ראו למשל ת"צ (ת"א) 29520-03-13 לייטקום (ישראל) בע"מ נ' חבס
4 (פורסם במאגרים, 19.3.2017), פסקה 63, שם אמנם עלתה הסוגיה במסגרת בחינת הסדר
5 פשרה, אלא שהדברים שנאמרו יפים ונכונים בכל מקרה: "...] ראוי להבא שבאי כוחם של
6 מבקשים בתביעות מסוג זה, כאשר מפרטים הם את גובה סכום התביעה, לא יחרגו מאמת
7 מידה סבירה"]; הפער בין סכום התביעה לסכום שייפסק או שיושג בהסדר.
8
9 25. לעניין זה אוסיף כי לא נעלם מעיני השינוי שעשו המבקשים במסגרת הקבוצה, היקפה או
10 הנזק המוערך במסגרת טיעוניהם לעניין הסמכות העניינית, כפי שיתואר להלן:

בבקשה לאישור:

11
12
13
14 **תיאור הקבוצה:** "כל אדם אשר קיבל דבר פרסומת אשר שוגר על ידי המשיבות בניגוד
15 להוראות סעיף 30 לחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982, וזאת בתקופה
16 שקדמה להגשת התובענה נשוא בקשה זו ובמהלך ניהולה, וספג עקב כך נזק". (סעיף 30
17 לבקשת אישור).

18
19 **היקף הקבוצה:** נאמד על ידי המבקשים ב"עשרות אלפי נמענים" בהסתמך על קיומן
20 בישראל של "עשרות אלפי עמותות וארגונים אחרים ללא כוונת רווח", בהתאם לאתר
21 גיידסטאר – 42,577 מלכ"רים, בהם 37,909 עמותות (סעיף 35). הוסיף המבקש וציין כי
22 "הנתונים המלאים בדבר מספר הנמענים אליהם שיגרו המשיבות דברי פרסומת שלא כדין,
23 מצויים כולם בידי המשיבות או נתוני השירותים שלהם [...] וכי "נתונים אלה יהיה ניתן
24 להסיק את גודל הקבוצה הנכון, כמו גם את היקף ההפרה בפועל" (סעיף 36).

25
26 **הנזק:** הועמד על סך של 150 ₪ בהסתמך על ת"צ 14022-08-16 גלסברג נ' מידע כנסים
27 (במאגרים, 10.12.2019): 100 ₪ בגין כל הודעת SMS ו-50 ₪ בגין כל 10 או חלק מ-10
28 הודעות במייל (סעיף 33 לבקשת אישור).

29

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 2555-01-21 אל-ספאם (ע"ר) ואח' נ' המרכז לגיוס כספים בע"מ ואח'

- 1 26. מנגד, כתשובה לטענות המשיבות, טענו המבקשים כי גם אם גובה הנזק או היקף הקבוצה
2 ישתנו בהתאם לטענות המשיבים, עדיין אנו מצויים במסגרת הרף שהסמכות לדון בו
3 מסורה לבימ"ש מחוזי:
4
- 5 א. עיון באתר "גיידסטאר" מראה כי בין השנה 2010 (בה החלו המשיבות לפעול) לבין
6 שנת 2021 (השנה בה הוגשה בקשת האישור), מספר העמותות בישראל שהמחזור
7 השנתי שלהן עומד ברף הוא: 10,204 עמותות, כפול נזק של 150 ₪ לנפגע על תקופת
8 הזמן הנתבעת של 84 חודשים.
- 9 ב. גם אם הנזק יעמוד על סך של 100 ₪ להודעה, לתקופה של 84 חודשים לפי 37,909
10 עמותות, עדיין שווי התביעה חוצה את גבול סמכותו של בית משפט שלום.
- 11 ג. גם אם נקבל את טענת המשיבות ל-2 הודעות בחודש לפי גובה נזק של 150 ₪ או
12 100 ₪ או אף 2 ₪, עדיין שווי התביעה חוצה את גבול סמכותו של בית משפט
13 שלום.
14
- 15 27. שנית, המועד בו הועלתה הטענה, ביחד עם העובדה כי הטענה הועלתה ביוזמת בית המשפט,
16 גם על ידי המותב הקודם וגם על ידי, ולא על ידי המשיבים וכי אנו מצויים למעלה מ-4
17 שנים מתחילת ההליך וכפסע מתחילת הוכחות. אציין כי בתשובה לבקשת אישור טענו
18 המשיבים ביחס לשיעור הנזק והיקף הקבוצה אך לא נטען באופן אקטיבי ובית המשפט לא
19 התבקש על ידי המשיבות בשום שלב להורות על העברת הדיון, אלא לאחר המועד בו
20 הועלתה השאלה על ידי בית המשפט.
21
- 22 28. שלישית, העובדה כי המבקש הציג מספר חלופות לחישוב גובה התביעה שלפי כולן הסמכות
23 העניינית מסורה לבימ"ש זה. אדגיש כי לא נעלמה מעיני העובדה כי בכך למעשה שינה
24 המבקש את גובה התביעה וייתכן אף את הקבוצה, אלא שעניין זה לטעמי, בשלב בהליך בו
25 אנו מצויים, ראוי להתברר במסגרת ההחלטה בבקשה לאישור, כאשר לא מן הנמנע שאם
26 יתברר כי המבקש העריך ביתר את הנזק, יבוא הדבר לידי ביטוי במסגרת ההחלטה בבקשה
27 לאישור.
28
- 29 29. רביעית, הסכומים שהוכרו בפסיקה, למשל, בעניין ת"צ 14-12-66747 כהן נ' א. קליניקות
30 כרמל על בסיסו כימתו המבקשים חלק מהנזק, והסך הנוסף שסכמו בגין היעדר המילה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 2555-01-21 אל-ספאם (ע"ר) ואח' נ' המרכז לגיוס כספים בע"מ ואח'

1 "פרסומת", אל מול הליכים שונים שפירט ב"כ המבקשים, שבמסגרתם אושרו או נפסקו
2 סכומים נמוכים בפער משמעותי מזה שנתבע לכתחילה, הן בהליך כאן והן בהליכים שם.

3

4 30. נוכח כל האמור לעיל, אני סבורה כי הדיון שכל הנקודות והשאלות שפירטתי לעיל, ראוי
5 להתקיים במסגרת הדיון בבקשה לאישור וכי מוקדם לקבוע בשלב זה באופן מובהק כי
6 הנזק הוערך ביתר וכי הנזק צריך היה להיות מוערך בסכום המצוי בסמכות בית המשפט
7 המחוזי.

8

9

סוף דבר:

10

11 31. אני מקבלת את עמדת המבקשים, כי על פניו, בשלב זה, מקרה זה אינו מצדיק חריגה
12 מההלכה הנוהגת, לפיה הכרעה בעניין חישוב וכימות סכום הנזק הקבוצתי אינה נדרשת
13 בשלב הבקשה לאישור התובענה הייצוגית אלא רק לאחריה ככל ותאושר.

14

15 32. על כן, ההליך לא יועבר לבית המשפט השלום, עם זאת כל המפורט בהחלטתי זו יילקח
16 בחשבון בעת פסיקת ההוצאות.

17

18 **33. אני קובעת הוכחות ליום 26.1.26 שעה 9:00 עד לשעה 14:00.**

19

20

21

22

ניתנה היום, ג' אדר תשפ"ה, 03 מרץ 2025, בהעדר הצדדים.

23

רחל ערקובי, שופטת

24

25

